

ન્યુ ગાલા અસાઇનમેન્ટ 2022 સોલ્યુશન

ધોરણ - 10 સંસ્કૃત

Question Paper – 1

વિભાગ - C

❖ અધોદત્તસ્ય નાટ્યખણ્ડસ્ય ગુર્જરમાષાયામ् અનુવાદ કુરુત -
(કોઝપિ એકઃ)

❖ (નીચે આપેલા નાટ્યખણ્ડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો :)
(ગમે તે એક)

24. પુનીતઃ - ભાતઃ! માર્ગ કદચિત् દુર્ઘટનાઃ અપિ ઘટનિત। તત્ત્ર

પ્રાયઃ પ્રસ્તરાદયો જડ પદાર્થઃ, ગવાદયઃ પશવઃ
મનુષ્યાશ્વેતિ ત્રયઃ સાક્ષિણઃ ભવન્તિ। કિં ત્વં જાનાસિ
યત્ ઘટિતાયઃ દુર્ઘટનાયઃ સન્દર્ભે એતે ત્રયોડપિ ભિન્ન
ભિન્નં કર્મ સમાચરન્તિ।

સુનીતઃ - ન જાનામિ। પ્રથમં કથ્યતુ યત् પ્રસ્તરાદયઃ કિં કુર્વન્તિ?

**પુનિત : ભાઈ ! માર્ગ પર ક્યાંક દુર્ઘટનાઓ પણ બને છે. તેમાં ઘણું
કરીને પશ્ચાર વગેરે જડ પદાર્થો, ગાયો વગેરે પશુઓ અને
માણસો એમ ત્રણ સાક્ષીઓ હોય છે. શું તું જણે છે કે બનેલી
ઘટના સંબંધોમાં આ ત્રણોય જુદો જુદો વ્યવહાર કરે છે?**

સુનિતા : હું નથી જણાતો. પહેલા કહે કે પશ્ચાર વગેરે શું કરે છે?

25. परिव्राजकः - शाण्डिल्य! न भेतव्यं, न भेतव्यम्। मयूरः खलु

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

शाण्डिल्यः
क्लासीस

एषः। सत्यं मयूरः।

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

अथ किम्। सत्यं मयूरः।

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

शाण्डिल्यः

यदि मयूरः उद्घाटयामि अक्षिणी।

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

परिव्राजकः

छन्दतः।

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

अविधा ! दास्याः पुत्रो व्याघ्रो मद्वयेन मयूररूपं

OCEAN
क्लासीस

OCEAN
क्लासीस

गृहीत्वा पलायते।

સંન્યાસી -

શાંડિલ્ય -

સંન્યાસી -

શાંડિલ્ય -

સંન્યાસી -

શાંડિલ્ય -

શાંડિલ્ય, ડરવાની જરૂર નથી, ડરવાની જરૂર નથી.

આ ખરેખર મોર છે.

સાચે જ મોર છે?

હસ્તો, સાચે જ મોર છે.

જો મોર હોય તો અંખો ઉધાડું છું.

ભલે.

હાય રે ! દાસીપુત્ર વાઘ મારા ડરને લીધે મોરનું રૂપ
લઈને ભાગી રહ્યો છે.

26. चन्दनदासः - (उपसृत्य) जयतु जयत्वार्यः।

चाणक्यः - श्रेष्ठिन्, स्वागतं ते। इदमासनम्, तत्र स्थातव्यम्।

चन्दनदासः - यदार्य आज्ञापयति। (उपविष्टः।)

चाणक्यः - अपि प्रचीयन्ते संव्यवहाराणां वृद्धिलाभाः वः।

चन्दनदासः - (स्वगतम्) अत्यादरः शङ्कनीयः। (प्रकाशम्)

आर्या अथ किम्, आर्यस्य प्रसादेन अखण्डिता

मे वाणिज्या।

ચંદનદાસ - (પાસે જઈને) આપ મહાનુભાવોનો જ્ય થાઓ, જ્ય થાઓ.

ચાણક્ય - શેઠજી, તમારું સ્વાગત હો. આ આસન છે ત્યાં બિરાજો.

ચંદનદાસ - જેવી આપત્રેની આશા.(બેસે છે)

ચાણક્ય - શું વેપાર - વાણિજ્યના તમારા વૃદ્ધોના લાભો વધી રહ્યા છે ને?

(મનમાં) વધુ પડતો આદર શંકાસ્પદ હોય છે. (મોટેથી)

આર્ય ! હજુ આપશ્રીની કૃપાથી મારો વેપાર-ધંધો અખંડ રીત ચાલ્યા કરે છે!

❖ अधोदत्तं वाक्यं कः वदति इति लिखत (कौ अपि द्वौ) (02)

❖ (नीचे आपेलां वाक्यो क्रेण बोले છ તે લખો :) (ગમે ત બ)

'આ'

27. ઇદમાસનं તત્ત્વસ્થાતવ્યમ्।

28. અક્ષાન् વિમુચ્ય ભવ બાણયોગ્યઃ।

29. વયં મનુષ્યાઃ ન સ્મઃ।

'બ'

(1) સુનીતઃ

(2) ચાણક્યઃ

(3) ઘટોત્કચઃ

(4) પુનીતઃ

❖ અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ ગુર્જરભાષાયાં લિખત

(કૌ અપિ દ્વા)

(04)

❖ (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો.) (ગમે ત બે)

30. ચાણક્ય ચંદ્રનદાસને ચંદ્રગુપ્તનો પ્રથમ વિરોધી કેમ ગણાવે છે ?

➤ ચંદ્રનદાસ ચંદ્રગુપ્તના શત્રુ અમાત્ય રાક્ષસના પરિવારને પોતાના

ધરમાં આશ્રય આપ્યો છે. તેથી ચાણક્ય ચંદ્રનદાસને ચંદ્રગુપ્તનો

પ્રથમ વિરોધી ગણાવે છે.

31. ક્યા મનુષ્યને પથ્થર સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે? શા માટે ?

► દુર્ઘટનાના સાક્ષીરૂપ બનેલા માણસને દુર્ઘટનાથી ઘવાયેલા દુઃખી માણસને જોઈને દુઃખનો અનુભવ કરવો જોઈએ જે આવા માણસને જોતો હોવા છતાં દુઃખને અનુભવતો નથી તે પથ્થર છે. કેમ કે પથ્થર ક્યારે બીજાના દુઃખને અનુભવતો નથી.

32. ઘટોલ્ય શકુનિને શી સલાહ આપે છે ?

► ઘટોલ્ય શકુનિને સલાહ આપતાં કહે છે કે, “હ શકુની ! તું જુગાટના પાસા છોડીને બાળથી યુદ્ધ કરવા ચોગ્ય શા.”

❖ अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत -
(कौं अपि द्वौ) (04)

❖ (नीचे आपेला विषय उपर ट्रैक नोंद्ह लખો.) (गમे તે બે)

33. શ્રીકૃષ્ણનો સંદેશ

► ઘટોત્કચ શ્રીકૃષ્ણનો સંદેશ લઈને હસ્તિનાપુર આવે છે. તે ધૂતરાષ્ટ્રની સભામાં શ્રીકૃષ્ણનો સંદેશ આ રીતે આપે છે : 'હે રાજાઓ ! સાંભળો જનાર્દનનો અંતિમ સંદેશ - આચરવા યોગ્ય કર્મનું સારી રીતે આચરણ કરો;

સ્વજનોને રક્ષવાની ચિંતા કરો; મનમાં જે ઇચ્છેલું હોય તે અહીં
પૃથ્વી પર માણી લો; અજૂનનું રૂપ ધારણા કરેલા યમરાજ કાલે સવારે
સૂર્યકિરણોની સાથે જ તમારી પાસે આવી જશે."

34. સાક્ષીભૂત મનુષ્યનું પ્રથમ કર્તવ્ય

► ઘટનાઓ અને દુર્ઘટનાઓની માયાજળ રૂપ સંસારમાં વિવિધ
ઘટનાઓ બનતી રહે છે. સંસારના પથ્થર વગેરે જેવા જડપદારો
પશુ-પક્ષી અને મનુષ્ય જેવા ચેતના પદાર્થો આ સૌ દુર્ઘટનાના
સાક્ષી બનેલા હોય છે.

પદ્ધર જેવા પદ્ધરો પદાર્થો નિષ્ઠળ રહીને દુર્ઘટનાના સાક્ષી
બને છે. ગાય વગેરે પશુઓ દુર્ઘટના સ્થળથી દૂર ભાગને પોતે
સુરક્ષિત રહે અને સાક્ષી બને છે. પરંતુ પોતાની નજ્ર સામે ઘટતી
દુર્ઘટના જોઈને સાક્ષી બનેલા માણસ પોતે માણસ તરીકેના કર્તવ્ય
નિભાવવાના હોય છે. આ કર્તવ્ય ત્રણ છે. તેમના પ્રથમ કર્તવ્ય છે,
દુઃખનો અનુભવ. સૌપ્રથમ માનવી સંવેદનશીલ પ્રાણી છે. તેથી તેણે
દુર્ઘટનાથી ઘવાયેલા પીડિત મનુષ્યને જોઈને તેના પ્રત્યે સંવેદના
અનુભવવી જોઈએ.

એના દુઃખ એ પોતે દુઃખ અનુભવીને મદદરૂપ થવાનું હોય છે.
કારણ કે મનુષ્ય બીજાના સુખમાં સુખી અને દુઃખમાં દુઃખી થઈ શકે છે
જે આવા જીવને જોઈને સંવેદના અનુભવતો નથી, તે માણસ કહેવાને
લાયક નથી તે પશ્ચર જેવો છે. કેમ કે પશ્ચરો ક્યારેય બીજાના દુઃખ
અને સુખ અનુભવતાનથી.

35. આચાર્ય ચાણક્ય

➢ ઈ.સ. પૂર્વ ચોથી સઈમાં મગધમાં નંદવંશનું રાજ્ય હતું. મગધની રાજ્યાની પાટલીપુત્રમાં જન્મેલા વિષ્ણુગુપ્ત તક્ષશિલા વિદ્યાપીઠમાં રાજનીતિશાસ્ત્રના આચાર્ય હતા. વિષ્ણુગુપ્ત ખંડિત થતા રાજ્યને અખંડ બનાવવા અને નંદના અત્યાચારોથી પીડાતી પ્રજાને અત્યાચાર મુક્ત કરવા રાજનીતિમાં સક્રિય થયા અને નંદનવંશના અત્યાચારી શાસનને સમાપ્ત કર્યું. ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય અને આચાર્ય ક્રૌણિલ્ય રાજનીતિના પાઠ ભણાવ્યા અને મગધની રાજ્યાની પર બેસાડ્યો.

❖ कोष्ठगतपदानि प्रयुज्य संस्कृतवाक्यानि रचयत -

(कौ अपि द्वौ)

(02)

❖ (કૈસમાં આપેલાં પદોનો ઉપયોગ કરી સંસ્કૃત વાક્યો બનાવો.)

(ગમે તે બે)

36. ઘટોલચ જનાઈનનો સંદેશ લાવે છે.

(ઘટોત્કચ જનાર્દન સન્દેશા + ની + નય)

➤ **घટોત્કચ: જનાર્દનસ્ય સન્દેશમ् આનયતિ।**

37. કારણ વિના દુર્ઘટના થતી નથી.

(કારણ વિના દુર્ઘટના ન ભૂ)

► કારણ વિના દુર્ઘટના ન ભવતિ ।

38. આટલું ૪ મારું વાણીનું છજ છે.

(એતાવત् વાક્યાં કૃત્ત અસ્મદ्)

► એતાવદેવ મમ વફાદાન વર્તતે ।

Thanks

For watching